

Ihmisoikeusliiton strategia 2026–2030

Johdanto

Tämä strategia on laadittu yhteistyössä Ihmisoikeusliiton hallituksen ja henkilöstön kanssa syksyn 2025 aikana. Hallitus hyväksyy sen helmikuussa 2026. Strategia ohjaa toimintaamme vuosina 2026–2030.

Strategiaa toteutetaan ja tarkennetaan toimintaympäristön muutosten mukaisesti. Tavoitteita ja painopisteitä päivitetään tarpeen mukaan, kuitenkin viimeistään strategian puolivälitarkastuksessa vuonna 2028.

Strategian toimeenpano konkretisoidaan vuosittain yhdistyksen toimintasuunnitelmassa, ja sen edistymisestä raportoidaan toimintakertomuksissa. Strategian seuranta varten laaditaan erillinen hallituksen ja johdon sisäiseen käyttöön tarkoitettu seurantatyökalu mittareineen. Lisäksi yksityisvarainhankinnan kehittämiseksi laaditaan erillinen monivuotinen investointi- ja toimintasuunnitelma, joka tukee strategian tavoitteiden saavuttamista.

Ihmisoikeusliiton visio

Suomi, jossa kaikkien ihmisten perus- ja ihmisoikeudet toteutuvat

Ihmisoikeusliiton tehtävä

Seuraamme, miten ihmisoikeudet toteutuvat Suomessa. Vaadimme päättäjiä ja muita toimijoita turvaamaan kaikkien perus- ja ihmisoikeudet. Osallistamme ihmisiä mukaan puolustamaan ihmisoikeuksia ja lisäämme ymmärrystä niistä.

Ihmisoikeusliiton arvot

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuus, sukupuolten tasa-arvo ja syrjimättömyys ovat kaiken toimintamme ytimessä.

Rohkeus

Puolustamme rohkeasti ja tinkimättömästi ihmisoikeuksia kaikkina aikoina. Kehitämme toimintaamme ja uskallamme tarttua uusiin mahdollisuuksiin.

Luotettavuus

Toimintamme on asiantuntevaa, avointa ja vastuullista. Panostamme hyvään hallintoon ja olemme luotettava kumppani ja työnantaja.

Strategiset tavoitteet

Ihmisoikeusliitto tekee vaikuttavaa ihmisoikeustyötä

Työmuotomme vaikuttavan ihmisoikeustyön osalta:

- **Vaikutamme** ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta keskeisiin päättäjiin ja toimijoihin.
- **Osallistamme** kokemusvaikuttajia ja rakennamme ihmisoikeustyötämme heidän kokemustensa pohjalta.
- **Lisäämme suuren yleisön tietoisuutta** ihmisoikeuksista viestinnällä ja kampanjoilla.
- **Koulutamme** ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta keskeisiä ryhmiä ja tahoja.
- **Seuraamme ja raportoimme** Suomen ihmisoikeustilanteesta.
- **Teemme selvityksiä** työmme teemoista.

Oikeusvaltio ja ihmisoikeusrakenteet vahvistuvat

Tavoitteemme on, että Suomi on vahva oikeusvaltio, jossa ihmisoikeuspuolustajat voivat toimia vapaasti.

Pidämme oikeusvaltiota ja siihen kohdistuvia uhkia esillä yhdessä muiden ihmisoikeuspuolustajien kanssa. Tavoitteemme on, että suuri yleisö ymmärtää oikeusvaltion merkityksen. Oikeusvaltiota rappeuttava kehitys tunnistetaan aiempaa paremmin ja ihmisoikeuspuolustajilla on edellytykset vaatia suunnanmuutosta.

Tavoitteemme on myös, että valtionhallinto vahvistaa oikeusvaltion rakenteita perus- ja ihmisoikeuksien turvaamiseksi. Vaadimme viranomaisilta ja päättäjiltä johdonmukaista ihmisoikeuspolitiikkaa ja riittäviä resursseja sen toteuttamiseksi. Vaikutamme sen puolesta, että ihmisoikeusrakenteet toimivat hallituksen kokoonpanosta riippumatta.

Tavoiteltu muutos:

- Oikeusvaltion vahvistamiseksi on syntynyt uusia kumppanuuksia ja liittolaisuuksia.
- Ihmisoikeustyötä tekevien järjestöjen yhteistyö on koordinoitua ja suunnitelmallista, ja se vahvistaa oikeusvaltion suojaa sekä ihmisoikeusrakenteita.
- Julkisessa keskustelussa oikeusvaltio ja sen merkitys jokaiselle ihmiselle on esillä ymmärrettävästi.
- Valtionhallinto vahvistaa oikeusvaltion rakenteita lainsäädäntötoimin.
- Ihmisoikeuspolitiikka on johdonmukaista: kansainvälisten ihmisoikeuselinten suositukset pannaan täysimääräisesti täytäntöön, ja niitä käsitellään sekä seurataan systemaattisesti.

Sukupuolistunut väkivalta vähenee ja väkivaltaa kokeneiden oikeudet toteutuvat

Tavoitteemme on, että kansainvälisten ihmisoikeussopimusten veloitteet sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi on toimeenpantu täysimääräisesti. Tämän seurauksena lainsäädäntö turvaa sukupuolistunutta väkivaltaa kokeneiden oikeudet ja mahdollistaa tekijän saattamisen rikosvastuuteen myös henkisen väkivallan osalta. Vahvat rakenteet mahdollistavat sukupuolistuneen väkivallan torjumisen ja väkivaltaa kokeneiden suojelun.

Tavoittelemme myös, että kunniaan liittyvää väkivaltaa kokevien erityistarpeet on huomioitu niin lainsäädännössä kuin palvelujärjestelmässä kansainvälisten ja EU:n veloitteiden mukaisesti. Kunniaan liittyvän väkivallan kokijoilla on räätälöityjä palveluja eikä tulkkaus mahdollista kunniaan liittyvän väkivallan jatkumista. Lisäksi varmistamme, että kunniaan liittyvää väkivaltaa kokevat tai sen riskissä olevat sekä heidän yhdistyksensä saavat tietoa väkivallan eri muodoista ja osallistuvat ilmiön torjumiseen.

Tavoiteltu muutos:

- Kunniaan liittyvää väkivaltaa kokevat tai sen riskissä olevat tunnistavat väkivallan eri muodot, saavat luotettavaa tietoa, käyttävät itsemääräämisoikeuttaan ja hakeutuvat avun piiriin.
- Yhteisöjen avainhenkilöillä on vahva osaaminen ja selkeä rooli kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisyssä.
- Viranomaisten ja järjestöjen asiantuntemus ja yhteistyö kunniaan liittyvän väkivallan ehkäisemiseksi on vahvistunut.
- Tulkit ja viranomaiset tunnistavat kunniaan liittyvän väkivallan tilanteita, tulkkausta tarvitsevat henkilöt tietävät tulkkaukseen liittyvät oikeutensa, ja poliittiset päättäjät ymmärtävät tulkkausta koskevan lainsäädännön puutteet ja kehittämistarpeet.
- Pakottavan kontrollin kriminalisoinnista on säädetty laissa.
- Kunnilla ja hyvinvointialueilla on lakiin perustuva velvoite ehkäistä ja torjua sukupuolistunutta väkivaltaa.
- Suuren yleisön ymmärrys kunniaan liittyvästä väkivallasta on lisääntynyt.

Oikeus riittävään toimeentuloon toteutuu

Ihmisoikeusliitto tekee työtä sen puolesta, että Suomi toimeenpanee sosiaaliturvaan liittyvät ihmisoikeusveloitteensa. Tavoitteena on, että päättäjät tunnistavat riittävän toimeentulon ihmisoikeudeksi ja tekevät päätöksiä, jotka varmistavat jokaisen riittävän toimeentulon. Myös yhteiskunnallisessa keskustelussa tunnustetaan köyhyys ihmisoikeuskysymyksenä. Sosiaaliturvaa koskeva päätöksenteko on ihmisoikeusperustaista ja syrjimätöntä.

Sosiaaliturvaa koskevassa lainvalmistelussa ja sosiaaliturvan toimeenpanossa otetaan huomioon vaikutukset köyhyyteen ja haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten oikeuksiin sekä kuullaan järjestelmällisesti ihmisiä, joita päätökset koskevat. Köyhyyttä kokevien ihmisten oma ääni kuuluu julkisuudessa ja päätöksenteossa. Ihmisoikeusliiton työssä köyhyyttä kokevien ääni tulee kuuluviin Riittävä toimeentulo -vaikuttajaryhmän ansiosta.

Tavoiteltu muutos:

- Päättäjät ja viranhaltijat tunnistavat sosiaaliturvan ihmisoikeusvelvoitteet ja ovat ryhtyneet kehittämään ihmisoikeusperusteista sosiaaliturvalainsäädäntöä ja toimeenpanoa.
- Köyhimpiä ja eri syistä haavoittuvassa asemassa olevia ihmisryhmiä kuullaan ja heidän näkemyksensä huomioidaan lainvalmistelussa ja sosiaaliturvan toimeenpanossa.
- Riittävä toimeentulo -vaikuttajaryhmä on motivoitunut vaikuttamaan sosiaaliturvakysymyksissä.
- Suuren yleisön ymmärrys köyhyydestä ihmisoikeuskysymyksenä on lisääntynyt.

Ihmisoikeudet toteutuvat urheilussa

Tavoitteenamme on, että urheiluseurojen ja järjestöjen ihmisoikeusosaaminen vahvistuu ja ihmisoikeuksien edistäminen juurtuu osaksi niiden toimintaa. Urheiluseuroilla on yhteistyömme ansiosta keinoja ja mahdollisuuksia edistää ihmisoikeuksia – kuten yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja lapsen oikeuksia – urheilussa.

Älä riko urheilua -kampanjoinnin ja Team Human Rights -vaikuttajaryhmän urheilijoiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla tietoisuus urheilun ihmisoikeuskysymyksistä Suomessa lisääntyy. Vaikuttamistyömme ansiosta urheilupäättäjät ja relevantit viranomaiset huomioivat ihmisoikeudet urheilun päätöksenteossa ja kehittämisprosesseissa.

Kehittämiemme uusien yhteistyömuotojen avulla myös yrityksille syntyy mahdollisuuksia edistää ihmisoikeuksia urheilussa.

Tavoiteltu muutos:

- Päättäjät ja viranomaiset tunnistavat urheilun ihmisoikeusvelvoitteet, ja ihmisoikeudet sisällytetään yhä vahvemmin urheilua koskeviin linjauksiin sekä valmennuskoulutukseen.
- Urheiluseurat hyödyntävät Ihmisoikeudet urheilussa -mallia laajasti.
- Kunnat huomioivat ihmisoikeudet systemaattisesti urheilun avustuskriteereissä.
- Yritykset ovat sitoutuneet edistämään ihmisoikeuksia urheilussa.
- Suuri yleisö tunnistaa urheilun ihmisoikeusongelmat ja keinoja niiden ehkäisemiseksi.

Ihmisoikeusliitto on vahva organisaatio

Viestimme näkyvät mediassa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa

Ihmisoikeustyömme keskeiset viestit näkyvät yhteiskunnallisessa keskustelussa ja mediassa. Viestintämme tavoittavuus kasvaa ja viestejämme jaetaan. Tartumme ja otamme kantaa ihmisoikeustyömme kannalta ajankohtaisiin aiheisiin eli panostamme niin sanottuun mahdollisuusviestintään. Lisäksi viestintämme innostaa ihmisiä mukaan puolustamaan ihmisoikeuksia ja tukemaan Ihmisoikeusliittoa.

Rahoituksemme on monipuolista, joustavaa ja ennakoitavaa

Monipuolinen, joustava ja ennakoitava rahoitus on vaikuttavan ihmisoikeustyön edellytys. Pyrimme monipuolistamaan rahoitusta siten, että riippuvuus yksittäisistä rahoituslähteistä – erityisesti valtionavustuksista – vähenee. Tavoitteenamme on, että rahoitus koostuu useista lähteistä vuoteen 2030 mennessä:

- Yksityisvarainhankinta: kasvatetaan erityisesti kuukausilahjoittajien määrää ja lahjoitusten arvoa.
- Yritysyhteistyö: luodaan monivuotisia kumppanuuksia, jotka tukevat organisaation arvoja ja tavoitteita – erityisesti ihmisoikeuksien edistämistä urheilussa.
- Säätiöt ja julkinen rahoitus: varmistetaan valtionavustusten jatkuvuus ja hyödynnetään rahoitusinstrumentteja monipuolisesti mukaan lukien EU:n rahoitusohjelmat.

Pyrimme myös lisäämään rahoituksen joustavuutta, jotta voimme itse valita, mitä teemoja edistämme, sekä ennakoitavuutta, jotta voimme suunnitella työtämme pitkäjänteisesti. Teemme tätä panostamalla erityisesti säännölliseen lahjoittamiseen, yrityskumppanuuksiin, yleisavustuksiin ja monivuotisiin avustushakemuksiin.

Henkilöstömme voi hyvin ja vahvistamme jatkuvasti osaamistamme

Tavoitteenamme on hyvinvoiva työyhteisö, jossa jokainen työntekijä voi olla oma itsensä. Rakennamme luottamukseen ja yhteisöllisyyteen perustuvaa työilmapiiriä hyvällä johtamisella, avoimella viestinnällä ja tukemalla yhteisiä tekemisen tapoja. Kehitämme henkilöstöpolitiikkaamme ja sen käytäntöjä yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Haluamme vahvistaa jatkuvasti osaamistamme, toimintatapojamme ja ajatteluamme organisaation kaikilla tasoilla. Hyvinvoiva henkilöstö ja jatkuva kehittyminen luovat edellytykset strategiamme toteutumiselle ja vahvistavat kykyämme reagoida toimintaympäristön muutoksiin.

